

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 56/2010, instat per la senyora XXX contra l'Institut d'Assistència Sanitària (Hospital de Santa Caterina)

Antecedents

Primer.- En data 10/12/2010 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades la reclamació formulada pel representant de la senyora XXX contra l'Hospital de Santa Caterina, de Salt (Girona), per no haver atès la petició reiterada d'accés a la història clínica de la seva germana, la senyora YYY. Acompanyava la reclamació de sis documents, el primer dels quals (doc. núm. 1) corresponia a un escrit d'autorització que hauria emès la senyora YYY en data 16/03/2009, mitjançant el qual autoritzaria a la seva germana, aquí reclamant, a accedir a la documentació mèdica corresponent als anys 1977 a 1981 que obraria en poder d'aqueix Hospital,.

Per escrit de data 18/01/2011, notificat el 20/01/2011, l'Autoritat va comunicar a la representació legal de la persona reclamant la recepció d'aquest escrit, la seva qualificació com a reclamació i l'inici del procediment de tutela del dret d'accés número 56/2010. Igualment, en compliment de l'article 71 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (en endavant, LRJPAC) se'l va requerir per tal que aportés còpia de la sol·licitud o sol·licituds d'accés a la història clínica formulades davant aqueix hospital, així com que informés si s'havia acompanyat cada sol·licitud d'accés de l'escrit original d'autorització que hauria emès la senyora YYY en data 16/03/2009, o bé de poders de representació, així com de còpia del DNI o document equivalent d'aqueixa senyora.

Segon.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), i atès que el gerent de l'Institut d'Assistència Sanitària (en endavant, IAS) és el responsable del fitxer on es recullen les històries clíniques derivades de la prestació assistencial que es porta a terme a l'Hospital de Santa Caterina, mitjançant escrit de data 25/01/2011 es va donar trasllat a l'IAS de la reclamació de tutela del dret d'accés presentada per la representació de la persona reclamant per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents, com així va fer mitjançant escrit de data 03/02/2011 del conseller delegat d'aquest Institut, escrit que va acompanyar de set documents.

Tercer.- En la data en què es dicta aquesta Resolució es constata que la representació de la persona reclamant no ha donat resposta al requeriment formulat per aquesta Autoritat mitjançant escrit de 18/01/2011, que li fou notificat el 20/01/2011.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Fonaments de Dret

Primer.- De conformitat amb els articles 5.b) i 8.2.b de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i l'article 15 del Decret 48/2003, és competent per dictar la resolució d'aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- En primer lloc, convé recordar el marc normatiu aplicable a l'exercici del dret d'accés i a la posterior reclamació davant l'Autoritat de control.

En relació amb el dret d'accés, l'article 15 de la LOPD determina el següent:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Al seu torn, els apartats 1 i 3 de l'article 25 RLOPD sobre el procediment per a exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició estableixen el següent:

1. Excepte en el supòsit indicat en el paràgraf 4 de l'article anterior, l'exercici dels drets s'ha de portar a terme mitjançant una comunicació dirigida al responsable del fitxer, que ha de contenir:

a) Nom i cognoms de l'interessat; fotocòpia del document nacional d'identitat, o del passaport o un altre document vàlid que l'identifiqui i, si s'escau, de la persona que el representi, o instruments electrònics equivalents; així com el document o instrument electrònic acreditatiu d'aquesta representació. La utilització de signatura electrònica identificativa de l'afectat eximeix de la presentació de les fotocòpies del DNI o document equivalent.

El paràgraf anterior s'entén sense perjudici de la normativa específica aplicable a la comprovació de dades d'identitat per part de les administracions públiques en els procediments administratius.

b) Petició en què es concreta la sol·licitud.

c) Adreça als efectes de notificacions, data i signatura del sol·licitant.

d) Documents acreditatius de la petició que formula, si s'escau.

(...) 3. En cas que la sol·licitud no compleixi els requisits que especifica l'apartat primer, el responsable del fitxer ha de sol·licitar-ne l'esmena."

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, apartats primer i segon, disposa el següent:

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

“1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.

2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.

No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers.”

Així mateix, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

“1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.

3. La informació que es proporcioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades.”

A banda de la regulació anterior, en el cas que aquí s'analitza també cal tenir en consideració la normativa sanitària aplicable. En concret, la Llei estatal bàsica 41/2002, de 14 de novembre, d'Autonomia del Pacient estableix al seu article 18.4 el dret d'accés a la història clínica:

“Drets d'accés a la història clínica

1. El pacient té el dret d'accés, amb les reserves que assenyala l'apartat 3 d'aquest article, a la documentació de la història clínica i a obtenir còpia de les dades que hi figuren. Els centres sanitaris han de regular el procediment que garanteixi l'observança d'aquests drets.

2. El dret d'accés del pacient a la història clínica també es pot exercir per representació degudament acreditada.”

3. El dret a l'accés del pacient a la documentació de la història clínica no es pot exercir en perjudici del dret de terceres persones a la confidencialitat de les dades que hi consten recollides en interès terapèutic del pacient, ni en perjudici del dret

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

dels professionals que participen en la seva elaboració, que poden oposar al dret d'accés la reserva de les seves anotacions subjectives.

4. Els centres sanitaris i els facultatius d'exercici individual només han de facilitar l'accés a la història clínica dels pacients morts a les persones que hi estan vinculades, per raons familiars o de fet, llevat que el mort ho hagi prohibit expressament i s'acrediti d'aquesta manera. En qualsevol cas l'accés d'un tercer a la història clínica motivat per un risc per a la seva salut s'ha de limitar a les dades pertinents. No s'ha de facilitar informació que afecti la intimitat del mort ni les anotacions subjectives dels professionals, ni que perjudiqui tercers."

Per la seva banda, l'article 13 de la Llei catalana 21/2000, de 29 de desembre, d'Autonomia del Pacient i Drets d'Informació i Documentació Clínica, determina el següent:

"Drets d'accés a la història clínica

1. Amb les reserves assenyalades a l'apartat 2 d'aquest article, el pacient té dret a accedir a la documentació de la història clínica descrita per l'article 10, i a obtenir una còpia de les dades que hi figuren. Correspon als centres sanitaris regular el procediment per a garantir l'accés a la història clínica.

2. El dret d'accés del pacient a la documentació de la història clínica mai no pot ésser en perjudici del dret de tercers a la confidencialitat de les dades d'aquests que figuren en l'esmentada documentació, ni del dret dels professionals que han intervingut en l'elaboració d'aquesta, que poden invocar la reserva de llurs observacions, apreciacions o anotacions subjectives.

3. El dret d'accés del pacient a la història clínica es pot exercir també per representació, sempre que estigui degudament acreditada."

Per acabar amb l'anàlisi de la legislació aplicable, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

"1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o la improcedència de la denegació."

Tercer.- Com a qüestió primera convé efectuar dues consideracions prèvies.

3.1. D'una banda, cal posar de manifest que la persona reclamant no ha aportat còpia de les sol·licituds d'accés a la història clínica que hauria formulat pels voltants del mes d'abril de 2010, segons es desprèn del seu escrit de reclamació, tot i que aquesta Autoritat li va requerir, mitjançant ofici de 18/01/2011 (notificat el 20/01/2011), per tal que les aportés com a requisit necessari per a la tramitació del present procediment de tutela. La manca d'aportació per part de l'ara reclamant de les

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

sol·licituds d'accés permetria considerar-la desistida de la reclamació, en aplicació de l'article 71 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJPA). No obstant això, en el tràmit d'audiència atorgat a l'IAS, aquesta entitat ha aportat còpia de la sol·licitud d'accés a la història clínica formulada per l'ara reclamant per escrit de data 27/04/2010 (doc. núm. 3), constatació que porta, en aplicació del principi *pro actione*, a admetre la reclamació i tramitar aquest procediment de tutela del dret d'accés.

3.2. D'altra banda, en l'escrit de data 03/02/2011, amb el qual el representant legal de l'IAS formula les seves al·legacions a la present reclamació, es manifesta que "*la història clínica de la Sra. YYY ja va ser lliurada a la seva germana a través del Servei Català de Salut*", i per acreditar aquest extrem aporta un ofici de data 27/01/2011 del Servei Català de la Salut (CatSalut) relatiu a un procediment de responsabilitat patrimonial, en el qual sembla que la persona aquí reclamant hauria pogut accedir a la història clínica de la seva germana.

Es per això que, per mitjà d'ofici de data 17/02/2011 (notificat el 04/03/2011), aquesta Autoritat va dirigir-se novament a la persona reclamant per tal que, un cop exposada la versió de l'IAS, manifestés si desistia de la reclamació formulada davant aquesta Autoritat, de conformitat amb els articles 90 i 91 de la LRJPAC, amb indicació que, en el cas que optés pel desistiment, calia que ho manifestés per escrit davant l'Autoritat.

En la data de signatura d'aquesta Resolució es constata que la persona reclamant no ha presentat cap escrit de desistiment, fet que obliga a emetre un pronunciament sobre la procedència de la reclamació, sense perjudici que es tingui en compte al respecte que la persona reclamant no ha qüestionat la versió de l'IAS en el sentit que ja s'hauria fet efectiu el dret d'accés.

Quart.- Pel que fa a la decisió que correspon adoptar sobre la reclamació que inicià aquest procediment, cal tenir en compte el següent:

La persona ara reclamant va sol·licitar l'accés a diversa documentació de la història clínica de la seva germana mitjançant escrits de data 25/03/2010 i 27/04/2010, extrem que, si bé com es deia al punt 3.1 l'ara reclamant no hauria acreditat, l'IAS ho reconeix expressament en l'escrit de 03/02/2011, i també se'n desprèn de la documentació que acompanya amb el dit escrit. Per la seva banda, l'IAS va donar resposta a les dues sol·licituds d'accés per escrit de data 29/04/2010, per mitjà del qual se li va denegar el dret d'accés. Pel que fa al termini de resposta, convé recordar que les sol·licituds d'accés s'han de respondre dins el termini d'un mes, d'acord amb el que estableix l'article 29.1 del RLOPD.

La denegació del dret d'accés la basava l'IAS en uns suposats defectes de la sol·licitud en l'acreditació de la representació, circumstància que en principi s'hauria d'examinar aquí. A aquest respecte, de la documentació incorporada a les presents actuacions s'infereix que efectivament la representació atorgada per la senyora YYY a l'ara reclamant en la sol·licitud d'accés davant l'IAS no complia amb els requisits exigits per l'ordenament jurídic. Al respecte, cal recordar que l'exercici del dret

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

d'accés per representació voluntària ha de complir els requisits previstos a l'article 23.2.c) del RLOPD.

A més a més, també es té en consideració que, tal com s'ha avançat al punt 3.2, ja s'hauria fet efectiu el dret d'accés atès que segons ha afirmat l'IAS, el Servei Català de Salut va facilitar la història clínica controvertida a la persona reclamant, qui no ha qüestionat aquesta manifestació.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Desestimar la reclamació de tutela formulada per la Sra. XXX relativa al dret d'accés a la història clínica de la Sra. YYY.

Segon.- Notificar aquesta Resolució a l'Institut d'Assistència Sanitària i a la persona reclamant.

La directora,

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 5 de maig de 2011